

سرگذشت

اپرای ویــن

امیر اشرف آریان پور

چنانکه خوانندگان مجله موسیقی می‌توانند با فعالیت‌های اپرالی که از چندی قبل از جانب هنرهای زیبای کشور آغاز شده است مجله موسیقی نیز مقاله‌های مرتبی را بمباحث مربوط به اپرا تخصیص داده است تا از اینراه آشنائی بیشتری با فعالیت‌های مختلف اپرا حاصل آید. اینک بدنبال مقاله‌های مزبور نخستین مقاله ازسلسله مقاله‌ای که آقای امیر اشرف آریان پور سردبیر سابق و نماینده مخصوص مجله موسیقی دروین (که اکنون به تحصیل در رشته موزیکولوژی در دانشگاه آن‌شهر سرگرم است) درباره اپرای وین مرقوم داشته است بنظر خوانندگان میرسد.

روز ۵ نوامبر سال ۱۹۵۵ را مردم اتریش هرگز از یاد نخواهند برد. در آنروز اپرای زیبای وین پس از ده‌سال باردیگر افتتاح می‌شد. از یک شب قبل از افتتاح اپرا، هزاران نفر از اهالی وین و شهرهای دور و نزدیک اتریش

در اطراف آن اجتماع کرده و نوبت گرفته بودند تا با ممدار موفق شوند بلیتی تهیه کنند و در مراسم گشایش ابرای عزیزشان شرکت نمایند.

در نخستین ساعات روز کلیه بلیت‌ها بفروش رفت، ولی ده‌ها هزار مردمی که موفق به تهیه بلیت نشده بودند، اطراف ساختمان عظیم ابرای اجتماع کردند. بزودی نظم خیابان‌های اطراف بهم خورد و در همه شهر وضع عبور و مرور بصورت غیرعادی درآمد.

ساعت شش بعد از ظهر آنروز برده آهنین زیبایی که روی آن طرح یکی از صحنه‌های ابرای «ارفه و اریدیس» نقش شده بود، با هستگی بالا رفت؛ لحظه‌ای بعد نوازندگان ارکستر ابرای در جایگاه خود قرار گرفتند و ارکستر شروع بنواختن کرد. پس از خاتمه اوورتور ابرای، برده اصلی بیکسورفت و ابرای «فیدلیو» ی‌بتهوون آغاز شد.

در داخل ابرای چندین هزار تماشاچی در حالی که دور بین‌های مخصوصی بدست داشتند، در صحنه ابرای غرق شده بودند؛ در خارج نیز سیل جمعیت همه‌جا را فرا گرفته بود و ده‌ها هزار نفر بی‌حرکت ایستاده بودند و انتظار خاتمه ابرای و تماشای خوانندگان و نوازندگان را می‌کشیدند.

شاید برای شما خوانندگان عزیز مجله موسیقی، این همه استقبال از افتتاح يك ابرای تازگی داشته باشد؛ شما حق دارید، زیرا از درجه علاقه مردم اتریش نسبت به ابرایشان اطلاع ندارید. همه اهالی این سرزمین از کوچک و بزرگ ابرای وین را همچون جان خود عزیز میدارند و بدون تردید حاضرند خانه و زندگی خود را از دست بدهند ولی ابرایشان از گزند روزگار در امان باشد.

پس از خاتمه جنگ دوم جهانی مردمی که همه چیز خود را در سال‌های جنگ از دست داده بودند، از دولت اتریش فقط يك تقاضا داشتند و آن تعمیر فوری ابرای وین بود. آنها تقاضا داشتند که قبل از ساختن منازل، بیمارستان‌ها و مدارس، دست بکار تعمیر ابرای وین بزنند، زیرا ابرای وین سمبل ملیت، عظمت و بخصوص هنر این مملکت است و کشور اتریش بیش از هر چیز به «هنر» خود می‌نازد.

در مراسم افتتاح ابرای وین بسیاری از شخصیت‌های بزرگ جهان حضور داشتند:

از سیاستمداران «دالس» وزیر خارجه سابق امریکا، از بزرگان صنعت و اقتصاد «مک‌گور» (سلطان نفت) و «هانری فور» (سلطان اتومبیل)، از هنرپیشه‌ها «اوآبارتوک»، از رهبران ارکستر «برونو والتر» و «لئوبولد استوکوفسکی»، از نوازندگان «ویلهلم باکهاوس»، از خوانندگان «لوته لهمان»، از آهنگسازان «دیبیتری شوستاکوویچ» و «جان کلاو منوتی» ، از نقاشان «اسکار کوشکام»

Gian carlo Menotti - ۲ Lotte Lehmann - ۱

Oskar Kokoschka - ۳

وازمديران اپرا « ايوان ميخائيلوويچ چولاكين ۱ » (مدير « بالشوي تاتر » مسكو)
 ناظر هنرنامي خوانندگان و نوازندگان اتریشی بودند.
 بهای بلیت‌های سالن از دوهزار تا پنج هزار شیلینگ (۱۵۰۰۰ ریال) ،
 گالری از پنجاه تا شصت شیلینگ، لژها از دوهزار تا هفده هزار شیلینگ (۵۱۰۰۰
 ریال) وردیف‌های ایستاده از بیست تا سی شیلینگ بود. بالکن به مطبوعات اختصاص
 داده شده بود و ۳۰۰ روزنامه‌نگار که از دوسوم کشورهای جهان به وین دعوت شده
 بودند تنهاگسائی بودند که از بلیت‌های افتخاری استفاده کردند.
 در آن شب مجموعاً ۲۵۹۳۶۷۰ شیلینگ (در حدود هفت میلیون و هشتصد
 هزار ریال) بلیت بفروش رفت .

تاریخچه اجرای اپرا در وین، از نیمه اول قرن هفدهم شروع می‌شود. در آن
 تاریخ فردیناند سوم امپراتور اتریش بر آن شده که به تقلید از پادشاهان ایتالیا برنامه
 های اپرایی را در کاخ سلطنتی بروی صحنه آورد. ابتدا اینگونه برنامه‌ها در تالار
 رقص کاخ سلطنتی اجرا میشد. در سال ۱۶۵۲ « یوهان بورانچی نی ۳ » اولین تالار
 اپرا را در وین طرح کرد. چندی بعد تالار دیگری از چوب ساخته شد که کنجایش پنج
 هزار نفر را داشت و در افتتاح آن اپرای « میب زرین ۴ » اثر « چستی ۵ » با شرکت
 بیش از هزار نفر بروی صحنه آمد. این اپرا ۲۳ صحنه مختلف داشت و نمایش آن یکسال
 (هفته‌ای سه بار) بطول انجامید. در سال ۱۶۹۹ ساختمان اپرا آتش گرفت و بکلی
 از بین رفت و از آن پس برنامه‌های اپرایی در تالارهای قصر سلطنتی اجرا می‌شد.
 در سال ۱۷۰۸ بدستور امپراتور ژوزف اول تالار بزرگی در محل فعلی
 « سالن کوچک نمایش » اپرای وین ساخته شد که در ۲۱ آوریل آن سال با اپرای
 « زادگاه ۷ » افتتاح یافت؛ اهالی وین نیز که به این هنر نوظهور علاقه پیدا کرده بودند در
 همان سال تالاری برای اجرای برنامه‌های تئاتر و اپرا ساختند که در سال ۱۷۶۱
 ضمن نمایش باله « دون ژوان » گلوک آتش گرفت. این تالار دو سال بعد تعمیر شد
 و از آن پس به اجرای برنامه‌های باله و اپرا های ایتالیائی اختصاص یافت. در ۲۴
 دسامبر ۱۸۰۴ اولین اپرای آلمانی که « جامعه مخمل ۸ » نام داشت، در این تالار
 اجرا شد.

۱ - Ivan Michailowitsch Tschulakin

۲ - واحد پول اتریش ، هر شیلینگ معادل ۳ ریال است .

۳ - Johann Buranccini - ۴ il Pomo d'oro

۵ - Cesti - ۶ Redoutensaal - ۷ il Natale di Giunone

۸ - Der Samtrock

اپرای سلطنتی وین^۱

در سال ۱۸۵۷ فرانسوا ژوزف اول امپراتور اتریش که توجه خاصی بایجاد يك اپرای بزرگ داشت، دستور داد که محل مناسبی را برای ساختمان اپرا در نظر بگیرند. در آن زمان گرداگرد کاخ‌های سلطنتی امپراطوران و مرکز شهر وین را دیوار عظیمی احاطه کرده بود و چون در اطراف کاخ‌های سلطنتی زمین مناسبی برای ایجاد اپرا وجود نداشت، در دسامبر سال ۱۸۵۷ بدستور امپراطور قسمتی از دیوار جنوبی شهر را خراب کردند و محلی را برای ساختمان اپرا در نظر گرفتند. روز دهم نوامبر سال ۱۸۶۱ دو تن از معروفترین معماران اتریشی که «ادوارد فون درنول ۲» و «اکوست سیکارد ۳» نام داشتند، بکاخ سلطنتی دعوت شدند و در جلسه‌ای که در حضور امپراطور تشکیل گردید، طرح ساختمان اپرای سلطنتی وین به تصویب رسید.

در ۱۶ دسامبر سال ۱۸۶۱ ساختمان اپرا آغاز گردید و در ۲۰ مه ۱۸۶۳ اولین سنگ بنای آن نهاده شد. هفت سال و پنج‌ماه پس از آغاز کار، ساختمان عظیمی که با کمک معروفترین نقاشان و دکورسازان ساخته و پرداخته شده بود، آماده افتتاح شد.

افتتاح اپرا

عصر روز ۲۵ مه سال ۱۸۶۹، امپراطور اتریش باتفاق پادشاه هانور در اپرا حضور یافت و اپرا با «دون ژوان» موزارگشایش یافت. «هنریش بروخ ۴» رهبری ارکستر را به عهده داشت و نقش‌های اول اپرا را «یوهان نپوموک بک ۵» (دون ژوان)، «لوئیزه دوستان ۶» (دنا آنا)، «ماریا ویلت ۷» (دنا الویرا) و «کارولین تلهایم ۸» (تسه‌لینه) اجرا کردند؛ ملکه اتریش که در شب افتتاح اپرا حضور نداشت چند شب بعد باتفاق خانواده سلطنتی مصر از اپرا دیدن کرد.

دومین برنامه اپرای سلطنتی وین اختصاص به اپرای «فیدلیو»ی بتهوون

۱ - Die Hofoper - ۲ Edward von der Nüll

۳ - August Siccard - ۴ Heinrich Proch

۵ - Johann Nepomuk Beck - ۶ Luise Dustmann

۷ - Maria Wilt - ۸ Karoline Tellheim

داشت که در ماه ژوئن اجرا شد. ماه بعد اپرای «نی سحرآمیز» موزار بروی صحنه آمد و پس از آن نوبت به اپرای «آرمیدا» رسید.

از ابتدای ایجاد اپرای وین «فرانس فون دینگلشتدت» مدیریت اپرا انتخاب شد. وی در اکتبر سال ۱۸۶۹ جای خود را به «یوهان فون هربرک» داد. «هربرک» (۱۸۳۱-۱۸۷۷) که رهبری ارکستر و اپرا را نیز به عهده داشت در آوریل سال ۱۸۷۰ اپرای «ارنانی» اثر وردی و ماه بعد «ویلهلم تل» روسینی را بروی صحنه آورد. او به آثار واکتر توجه زیادی داشت و در فوریه سال ۱۸۷۰ برای اولین بار «خوانندگان استاد» واکتر را رهبری کرد. واکتر در موقع اجرای بعضی از آثار خود که بوسیله «هربرک» رهبری می شد، حضور داشت و پس از اجرای یکی از آثارش در دفتر یادبود اپرا اینطور نوشت: «اینجا يك اپرای رویائی است، توده ای از صداهای زیبا، هر يك زیباتر از دیگری ...»

«هربرک» مدت شش سال مدیریت اپرا را به عهده داشت و طی این مدت علاوه بر آثار واکتر به اپراهای آهنگسازان ایتالیائی نیز توجه کرد؛ از جمله در ۲۹ آوریل سال ۱۸۷۴ اپرای «آمیدا» را بروی صحنه آورد که فقط مخارج تهیه دکور آن بالغ بر یکصد و بیست هزار شیلینگ شد. علاوه بر آنچه گذشت او اپرای «هاملت» اثر توماس، «ایفی ژنی» اثر کلوک و «ملکه سبا» اثر «گولو مارك» را نیز رهبری کرد.

از وقایع جالب آن زمان کنسر بیانیت معروف «سوفی منتر» را می توان نام برد که در تالار اپرا اجرا شد و بهای هر بلیت به پانصد شیلینگ رسید.

در آوریل سال ۱۸۷۵ «فرانتس یاونر» مدیریت اپرای وین انتخاب شد. یاونر (۱۸۳۲ - ۱۹۰۰) نیز بآثار واکتر توجه زیادی داشت، بهمین جهت واکتر را به وین دعوت کرد و آهنگساز بزرگ آلمانی چند اثر خود را شخصاً رهبری کرد. در موقع اجرای اپرای «لوهنگرین»، آهنگساز اتریشی «هوگو ولف» که در آن زمان شانزده سال بیشتر نداشت در کالری نشسته بود و شاهد هنرنمایی واکتر بود.

چندی بعد وردی به وین آمد و اپرای آمیدا و رکومیم خود را در اپرا اجرا کرد و در همان سال آهنگساز مشهور فرانسوی «سن سانس» در آنجا کنسرتی داد.

از سال ۱۸۸۱ تا ۱۸۸۷ اپرای سلطنتی وین به اجرای برنامه های تئاتر اختصاص داده شد و بخصوص آثار شکسپیر، شیلر و «سوفوکلز» زیاد اجرا می شد.

۱ - Franz von Dingelstedt - ۲ Johann von Herbeck

۳ - Meistersinger - ۴ Sophie Menter

۵ - Franz Jauner - ۶ Sophocles. نویسنده معروف یونان قدیم.

گوستاو مالر

از سال ۱۸۸۸ باکشیاش « بورگ تئاتر » بار دیگر برنامه های اپرا در اپرای سلطنتی وین بروی صحنه آمد .
از مدیران و رهبران بزرگ اپرای وین تا آغاز جنگ جهانی اول، گوستاو مالر و « فلیکس واینارتنر » را می توان نام برد :

گوستاو مالر (۱۷۶۰ - ۱۹۱۱) آهنگساز و رهبر بزرگ اتریشی مدت ده سال (از ۱۸۹۷ تا ۱۹۰۷) مدیر اپرای سلطنتی وین بود. مالر از پست سالکی رهبری ارکسترهای مختلف را بعهده داشت و از جمله چند سال ارکستر فیلارمونیک وین را رهبری کرد ؛ از سال ۱۹۰۷ نیز بر رهبری ارکستر اپرای متروپولیتن نیویورک انتخاب شد. در دوره ای که مالر مدیریت اپرای وین را بعهده داشت ، اپرای سلطنتی درخشان ترین روزهای خود را طی کرد و بخصوص از نظر صحنه سازی و افزایش نوازندگان ارکستر انقلابی در اپرا رخ داد. با این همه بد نیست که خوانندگان عزیز از نظر « برونو والتر » رهبر ارکستر مشهور و دوست صمیمی مالر نسبت به او اطلاع حاصل کنند. بعقیده برونو والتر ، مالر رهبر ارکستری نابغه ، آهنگسازی متوسط و مدیر اپرایی بی تجربه بوده است.
آهنگساز اتریشی به اجرای آثار واگنر، موزار ، بتهوون و پوچینی توجه خاصی داشت.

Gustav Mahler - ۲ Burgtheater - ۱
Felix Weingartner - ۳

فلیکس واینگارتنر (۱۸۶۳ - ۱۹۴۲) رهبر ارکستر و آهنگساز اتریشی از سال ۱۹۰۸ تا ۱۹۱۱ بعنوان مدیر اپرای وین مشغول کار بود. از ۱۹۱۹ تا ۱۹۲۴ مدیریت اپرای دیگر وین (اپرای ملی) را به عهده داشت و تا سال ۱۹۲۷ کنسرت های ارکستر فیلارمونیک وین را رهبری می کرد. واینگارتنر در سالهای ۱۹۳۵ و ۱۹۳۶ نیز مدیر اپرای وین بود و در هر دو دوره خدمات زیادی انجام داد. وی به اجرای آثار برلیوز، هایدن، وبر، واگنر، بتهوون و ریشارد اشتراوس توجه بیشتری داشت.

اپرای سلطنتی در جنگ جهانی اول

در ۲۷ ژوئن سال ۱۹۱۴ برنامه های مرتب اپرا با اجرای اپرای «پارسیفال» خاتمه یافت و از آن پس گاهی بمناسبت تولد امپراطور اتریش یا برگزاری مراسم خاصی، برنامه ای در اپرای وین اجرا می شد. پنج ماه بعد (۱۸ اکتبر ۱۹۱۴) یاردیکر اپرا با « لوهنگرین » واگنر کشایش یافت و از آن بیعد هر دو روز یکبار برنامه ای در اپرا اجرا می شد و تا آخر آن سال مجموعاً ۳۵ اپرای مختلف بروی صحنه آمد. در سالهای ۱۹۱۵ الی ۱۹۱۷ بندرت برنامه ای در اپرا اجرا می شد. از برنامه های جالب سال ۱۹۱۶ (۴ اکتبر) اپرای معروف ریشار اشتراوس را می توان نام برد که خواننده مشهور « لوته لیمان » در آن شرکت داشت. در تابستان سال ۱۹۱۸ ریشار اشتراوس برای شرکت در « هفته اشتراوس » به وین دعوت شد و شخصاً آثار خود را در اپرای وین رهبری کرد و باین ترتیب بار دیگر فعالیت های اپرا آغاز شد.

اپرای دولتی وین

پس از خاتمه جنگ جهانی اول، امپراطوری اتریش تجزیه شد و جمعیت آن از ۵۶ میلیون نفر به ۶ میلیون تقلیل یافت، حکومت اتریش نیز جمهوری شد و امپراطور اتریش آن کشور را ترک گفت. در سوم دسامبر ۱۹۱۸ حکومت جدید نام « اپرای سلطنتی وین » را تغییر داد و از آن تاریخ اپرای مزبور بنام « اپرای دولتی وین » خوانده شد. در ۱۰ نوامبر سال ۱۹۱۸ نیز « فرانتس شالک » بمدریت اپرای مزبور انتخاب گردید.

Ariadne auf Naxos - ۲ Volksoper - ۱
 Franz Schalk - ۴ Wiener Staatsoper - ۳

شالك (۱۸۶۳-۱۹۳۱) از دهبيران مشهور اتریشی است. وی قبل از آنکه مدیر ابرای وین بشود رهبری ارکستر ابرای مزبور را بعهده داشت. در سال ۱۹۱۹ ریشارد اشتراوس را دعوت بهمکاری کرد و از آن تاریخ تا سال ۱۹۲۴ مشترکاً ابرای را اداره کردند.

فرانس شالك

بعد از استعفای اشتراوس «شالك»

تا سال ۱۹۲۹ به تنهایی مدیریت ابرای را بعهده داشت و در این مدت خدمات زیادی انجام داد و اپراهای زیادی را به برنامه های ابرای وین افزود، چنانکه در آخرین سالی که مدیر ابرای وین بود بیش از ده اپرا را با صحنه سازی جدید و بطرز نوینی اجرا کرد که برخی از آنان عبارتند از : دون ژوان، عروسی فیکارو، توسکا، تریستان، والکوره و «روزن کاوالیه».

سایر مدیران مهم ابرای وین عبارتند از:

ریشار اشتراوس (۱۸۶۴-۱۹۴۹) آهنگساز و رهبر بزرگ آلمانی که مدت پنج سال با اتفاق «شالك» ابرای وین را اداره کرد. وی سالی پنج ماه با امور ابرای وین میرسید و بقیه سال را صرف رهبری ارکسترهای مختلف و نوشتن آثار خود می کرد. ابرای وین در زمان مدیریت اشتراوس مانند زمان مالر یکی از درخشان ترین ادوار خود را گذراند.

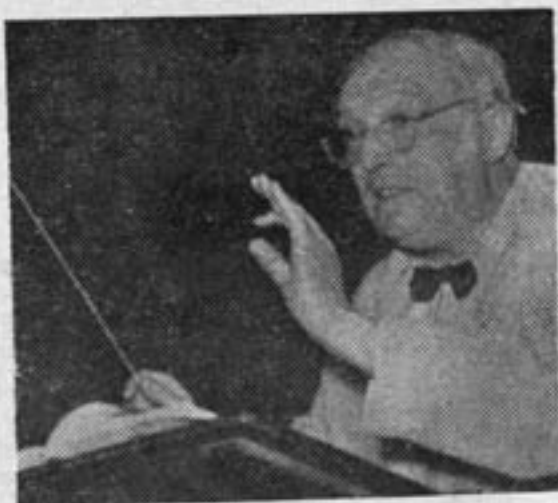
بعضی از اپراهایی که بوسیله اشتراوس زیاد اجرا می شد عبارت بود از : عروسی فیکارو ، دون پاسکوال ، « باریه دو سویل » ، دون کارلوس و ابوحسن. در سال ۱۹۲۴ بمناسبت شصتین سال تولد او « هفته اشتراوس » در ابرای وین برگزار شد.

ریشار اشتراوس

کلمنس کراوس^۱ (۱۸۹۳-۱۹۵۴) رهبر اتریشی پس از «شالك»

بنا بتوصیه اشتراوس بمديريت ابرای وین
انتخاب شد و از سال ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۴
مدیر ابرای وین بود و پس از آن بکار
رهبری خود در ابرای ادامه داد.

کلمنس کراوس

برونو والتر (۱۸۷۶-۱۹۶۲)

رهبر امریکائی بنا بدعوت مالر به وین
رفت و به عنوان رهبر ارکستر ابرای مشغول
کار بود. بعد از شروع جنگ به فرانسه و
امریکا رفت و مدتی رهبر ارکستر ابرای
متروپولیتن نیویورک و ارکستر سنفونیک
شهر ملبور بود. رهبر فقید امریکائی

باتار موزار و مالر علاقه زیادی داشت .

برخی از رهبران ارکستر ابرای وین قبل از جنگ دوم جهانی بقراردیرند :

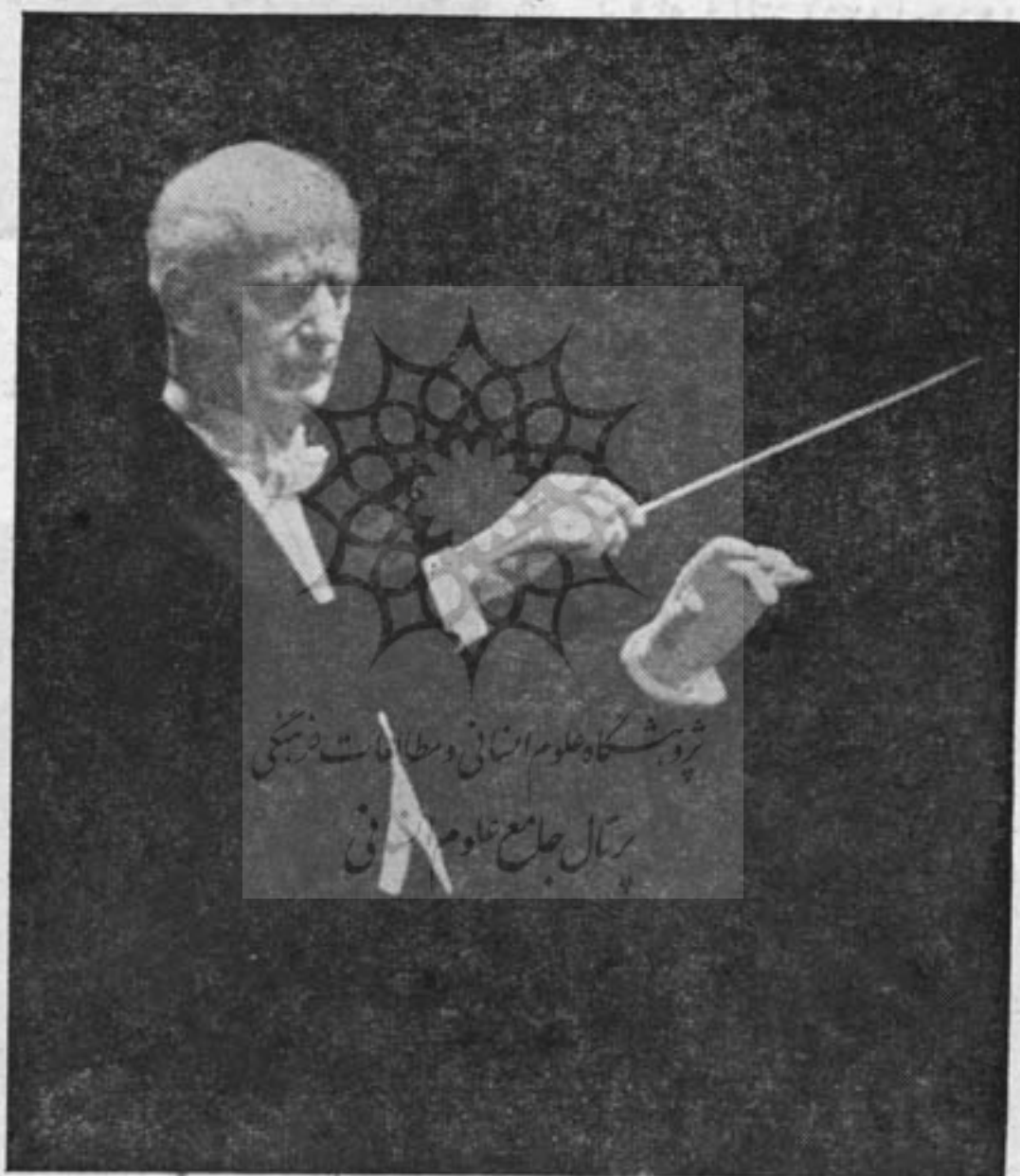

توسکانی نی - برونو والتر - توماس مان

Clemens Krauss - ۱

« فلیکس واینکارتنر » ، « ویلهلم فورت ونگلر » و « هانس کناپرتزبوش »
 در سال ۱۹۳۴ نیز « آرتورو توسکانی نی » (۱۸۶۷-۱۹۵۷) به بین آمدور کومیم
 وردی را در ابراه رهبری کرد .

از برنامه های جالب اواخر سال ۱۹۳۷ و اوایل ۱۹۳۸ می توان ابرای
 کارمن برهبری برونو والتز ، ابرای « ایوان تاراسنکو » اثر « سالم هوفر »

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رساله جامع علوم انسانی

ویلهلم فورت ونگلر

۱- Wilhelm Furtwängler - ۲ Hans Knappertsbusch
 ۳- Ivan Tarassenko - ۴ Salmhofer

و ابرای « اوژن انکین » اثر چایکوفسکی را نام برد. اثر اخیر در ۱۱ مارس سال ۱۹۳۸ بوسیله « کارل آلوین ۱ » بروی صحنه آمد و سپس ابراً در اثر حمله آلمان و شروع جنگ تعطیل شد.

اِبرای وین در سال‌های جنگ

در سال‌های نخستین جنگ فعالیت ابرای وین بسیار ناچیز بود. بتدریج با وجود افزایش حملات هوایی و نزدیک شدن سربازان دشمن به مرز اتریش، به برنامه‌های ابرای توجه بیشتری شد و بهمین جهت در سال ۱۹۴۳ دکتر « کارل بوم ۲ » (متولد ۱۸۹۴) بمدیریت ابرای وین انتخاب شد. رهبر اتریشی در اوایل کار خود ابراهای «دافنه» و «روز آزادی ۳» اشتراوس را بروی صحنه آورد. او با آثار

هانس کناپر قربوش

آهنگسازان معاصر توجه زیادی داشت و از جمله ابراهای « کلبوس » اثر « ورنراک ۴ »، « کارمینا بورانا ۵ » اثر « کارل ارف ۶ » و « کاپریچیو » اثر ریشارد اشتراوس را در ابرای وین اجرا کرد؛ اثر اخیر بمناسبت هشتادمین سال تولد ریشارد اشتراوس و در حضور وی اجرا گردید.

در تابستان سال ۱۹۴۴ «حلقه نیبلونگن» واکتر و در ۳۰ ژوئن

- Karl Böhm - ۲ Karl Alwin - ۱
 Werner Egk - ۴ Friedenstags - ۳
 Carl Orff - ۶ Carmina burana - ۵

همان سال وی «غروب خدایان» بر روی صحنه اپرای وین آمد و بار دیگر اپرا تعطیل شد.

بمباران اپرای وین

روز ۱۲ مارس سال ۱۹۴۵ (سه هفته قبل از خاتمه جنگ) اپرای وین هدف بمب قرار گرفت. در مدت کوتاهی اپرا غرق در آتش شد و شدت حریق آنقدر زیاد بود که دوروز تمام همه چیز میسوخت؛

نه تلاش مأموران آتش نشانی بجائی می- رسید و نه از خود گذشتگی و جان فشانی مردمی که شاهد نابودی اپرای عزیزشان بودند. دوروز بعد از سالن زیبای اپرا، از صحنه، از کارگاهها و از سالن تمرین اثری باقی نمانده بود، فقط سردر بزرگ خیابان «رینگ» بالوها و سرسراها از دستبرد آتش نجات یافت.

در این آتش سوزی کلیه دکور -

کارل بوم

های ۱۲۰ اپرا و در حدود ۱۶۰ هزار

لباس مختلف آتش گرفت و هنگامی که

دست بکار تعمیر اپرا زدند فقط ۱۵۰ کامیون آهن قراضه و پنج هزار تن پاره سنگ بخارج حمل شد!

همه چیز از نو شروع میشود

جنگ پیاپی رسید و کشور شکست خورده اتریش بین دول فاتح تقسیم گردید؛ بزودی مواد اولیه غذایی چیره بندی شد و مردم ساعت ها در صف های طولانی نوبت می گرفتند، تاموفق به تهیه نان سیاهی بشوند. ویرانی و فقر بیش از حد تصور بود و تقریباً همه خانوادها عزادار بودند.

يك انسان رنج دیده و داغدار و کرسنه اهل هر کجا که باشد نمی تواند بزودی غم خود را از یاد ببرد و کرسنگیش را فراموش کند، تا چه رسد باینکه به « هنر » بیندیشد و به « موسیقی » گوش فرآهد... اما مردم اتریش انسان هایی استثنائی هستند و برای آنان موسیقی همچون آب و نان از ضروریات زندگی است. بنا بر این شما تعجب نخواهید کرد اگر بدانید که يك هفته پس از خاتمه جنگ، ارکستر فیلارمونیک

وین برهبری « کلمنس کراوس » کنسر داد و دوسه هفته بعد (اول ماه مه ۱۹۴۵) ابرای عروسی فیکارو درسالن ابرای دیگر وین (ابرای ملی) بروی صحنه آمد. در همان سال « فرانتس سالم هوفر » (متولد سال ۱۹۰۰) آهنگساز و رهبر اثریشی برهبری « ابرای ملی » انتخاب گردید و قرار شد تازمانی که ابرای وین تجدید بنا نشده، برنامه‌های اپرا بعنوان « ابرای دولتی وین در ابرای ملی » بروی صحنه بیاید؛ همچنین « تئاتر وین ۱ » و « سالن کوچک نمایش ۲ » ابرای وین که چند صد متر دورتر از ابرای وین قرار دارد برای اجرای اپرا در نظر گرفته شدند.

تئاتر وین از قدیم‌ترین تالارهای کنسر وین است که در فاصله دوست متری ابرای وین قرار گرفته است. در حدود ۱۴۰ سال پیش ابرای فیدلیوی بتهوون برای اولین بار در این تئاتر اجرا شد؛ سه سال بعد نیز سنفونی پاستورال و پس از آن کنسرتوی پیانوی بتهوون درسل ماژور بوسیله خود بتهوون در این تالار بروی صحنه آمد.

اپرای عامیانه^۲ - این اپرا در ۱۴ دسامبر سال ۱۸۹۸ بعنوان « تئاتر دولتی امپراطور » کشایش یافت و ابتدا فقط اختصاص به برنامه‌های تئاتر داشت. ۱۹۰۴ برنامه‌های اپرت و اپرا نیز جای خود را در « تئاتر دولتی امپراطور » باز کرد و در ۱ سپتامبر همان سال ابرای « فرایشوتس ۴ » و بر در آنجا اجرا شد. برور ایام برنامه‌های تئاتر بکلی از « تئاتر سابق امپراطور » حذف شد و این اپرا همچنان که از نامش پیداست برنامه‌های خود را به اپرا و اپرت باقیمت‌ارزان اختصاص داد. معمولا هنرمندان جوان و تازه‌کار در این اپرا بروی صحنه می‌آیند. صحنه اپرا گردان است و بخصوص برای اجرای برنامه‌های اپرت مجلل و ابراهای موزار مناسب است؛ با این همه در هرماه ابراهای متعدد ایتالیائی و آتار واکنر و موزار حتی ابراهای آهنگسازان معاصر در این اپرا بروی صحنه می‌آید. یکی از رهبران ارکستر « تئاتر وین » « رودلف مورالت ۵ » (۱۹۰۲-۱۹۵۸) بود که به اجرای آتار واکنر و ریشارد اشتراوس توجه زیادی داشت و از سال ۱۹۴۰ بیعد ارکستر ابرای وین را رهبری می‌کرد. از رهبران ارکستر « مهمان » می‌توان « فورث و نکلر »، « فریتس بوش ۶ »، « کلمنس کراوس »، « هانس کناپرتز بوش » و دکتر کارل بوم را نام برد.

Redoutensaal - ۲ Theater an der Wien - ۱

Der Freischütz - ۴ Volksooper - ۳

Fritz Busch - ۶ Rudolf Moralt - ۵

معمولا اپراهای جدی در «تئاتر وین» و اپرت‌های کلاسیک و اپراکمیك‌های آلمانی در اپرای ملی اجرا می‌شد. برخی از اپراهای جدید که در «تئاتر وین» روی صحنه آمد عبارت بود از: «ژاندارك» اثر «اونگر»، «کنسول» اثر «منوتی» «آبراکساس» اثر «ورنرک» و «پیشرفت شن کش» اثر استراوینسکی.

باین ترتیب مردم هنردوست اتریش اپراهای مورد علاقه خود را در تالارهای مختلف شهر وین می‌دیدند و برای افتتاح مجدد «اپرای دولتی وین» روزشماری می‌کردند.

(ناتمام)

روشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی